

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Litis Contestatione. Titvlvs V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

CAP. II.

Modus procedendi datus per rescriptum in causa conventionis, intelligitur repetitus in causa reconventionis.

Coelestinus III. *Rothomag. a Decano.*

Prudentiam b. & infra. Sanè consuluit nos, utrum cum causa appellatione remota committitur, & actor coram eodem iudice actorem reconvenit, & actor super reconventionem appellationis obstaculum interponit, an sit huiusmodi appellationi deferendum? Nos verò ita sentimus, quòd cum actoris & rei eadem sit conditio, & uno eodemq; iure circa appellationis remedium debeat uterq; censi, sicut desiderat actor, ut sibi iuxta mandatoris rescriptum iustitia fiat appellatione remota: eodem modo reconvenienti debet in sua iustitia respondere.

DE LITIS CONTESTATIONE.

TITVLVS V.

CAP. I.

Non per positiones & responsiones, sed per petitionem in iure propositam & responsionem secutam, fit litis contestatio, qua ommissa nullus est processus.

Gregorius IX. *Abbati sancti Iohannis in vmeis.*

Olim inter Episcopum Novientem ex parte una, & capitulum ecclesie sancti Quintini ex altera, super quibusdam iniuriis, & excommunicationum sententiis, & quibusdam aliis articulis orta fuit materia questionis: & infra. Iudices factis quibusdam positionibus & responsionibus ad eandem: auditis etiam, quæ partes voluerunt proponere coram eis, causam eandem ad examen Apostolicum remiserunt. Procuratoribus igitur partium propter hoc in nostra presentia constitutis, quamvis positiones & responsiones hinc inde super pluribus articulis factæ fuerint coram iudicibus memoratis: quia tamen litis contestationem non invenimus esse factam, cum non per positiones & responsiones ad eas, sed per petitionem in iure propositam & responsionem secutam contestatio a litis fiat: processum ipsorum de fratrum nostrorum consilio irritum duximus nunciandum.

VT LITE NON CONTESTATA

non procedatur ad testium receptionem vel ad sententiam definitivam.

TITVLVS VI.

CAP. I.

Si agatur de adulterio ad separationem tori, & ante litis contestationem reus est contumax, potest excommunicari, sed testes recipi non possunt, nec causa definiri.

Innocentius III. *Abbati sancti Proculi & L. canonici Bononiensi.*

Ad f. hæc Deus: [1 & infra.] Cum causa, quæ inter R. & B. uxorem ejus vertitur, auctoritate Apostolica vobis commissa fuisset, tandem procurator ejusdem R. libello uxoris, quo virum ad separationem tori, & ut dotem reciperet, de adulterio accusabat, noluit respondere, donec advocatus ejus veniret, inducias postulando. Qui cum huiusmodi saepe petendo, vobis illudere videretur, tandem ad presentiam vestram accedens, dixit se respondere paratum: sed die statuto cum crederetur responsurus libello, restitutionem uxoris primo fieri postulavit, ne secus fieret appel-

a al. Archiep. b Paris. prudentiam sup. de offic. iud. de. & c. 2. eod. tit. in 2. comp. c Vid. Bari. & Fulgos. & Paulon in l. causas. C. de transf. Soc. in reg. 295. d Lun. Ceo. & L. Aurelius. s. idcirco. ff. de lib. leg. e Vid. Bari. Soc. in fallent. Reg. 296. & alique seq. f C. 1. eod. tit. in 3. compil.

lando a. Verum quia dicebat mulier se virum habere suspectum, & idem procurator nec de mulieris impunitate cavere, nec vestro fe curasset postmodum conspectui presentare, vos testes mulieris recipere studuit: [2 & infra.] Consultationi vestra taliter respondemus, quòd licet ordo iudicialis in aliis controversiis sit servandus, & in matrimonialibus causis, non usquequaque servetur: quia tamen in presenti negotio non est actum de fœdere matrimonii, sed de crimine adulterii (per quod ad separationem conjugii, non ad conjunctionem tenditur) quia lite non contestata testes fuerunt recepti, & attestaciones etiam publicatæ, sive deferendum sive non deferendum appellationi fuisset, non est ad definitivam sententiam procedendum. Potuit tamen præfatus R. propter suam contumaciam, vel etiam procuratoris (si sciens non purgaverit eandem) excommunicationis sententia innodari.

[1 An Apostol. sede constituit totius ecclesie magistratum, ut quia secundum scripturam sententiam fecit Deus hominem reum, sed ipse se immiscuit questionibus infirmis, ad eandem nodi questionum difficles referantur, suo recto iudicio dissolvendi. & infra. Ad apostolatus nostri notitiam literarum vestrarum infirmatam pervenit quòd.]

[2 Et attestacionibus publicatis diligenter auditis qui fuerint ipsius nominis allegata. Quia vero cum de ferenda sententia cum viris prudentibus tractaretis, adversum non intervenisset diversa cogitatio, quibusdam dissentibus appellationem simpliciter deferendum, alio autem appellationem deferendum non esse, nonnullis etiam assertibus appellationem nullatenus tenuisse, cum mulier non sit restituenda vero suspecto, nisi de impunitate sufficienter præfata cautio, vos in tanta varietate nos consulere voluisset, qualiter esset in hoc negotio procedendum. Nos igitur.]

CAP. II.

In causa restitutionis, contra contumacem, lite non contestata, sententia proferri non potest, hoc dicit, comprehendendo omnem modum summam.

Idem Hierosolymit. Patriarcha, & Archiepisc. b Cassen.

Accedens c: [1 & infra.] Cum in iudicium delegatorum presentia, Archiepiscopus Tirenensis, restitutionis beneficium postularer, plebanus sancti Marci de Venetiis (contra quem agebat) nihil ad objecta respondit d. sed ad nostram audientiam appellavit: & licet sæpe fuisset admonitus, ut juri pareret (quia ejus appellatio non tenebat) noluit tamen respondere amplius, vel coram eis etiam comparere. Ipsi verò iudices (cum plebanus in sua contumacia perduraret e) testes receperunt ab adversa parte productos, & depositionibus redactis in scriptis mandaverunt eidem, ut ad eos accederet, in personas, vel in dicta testium objecturus. Quòd cum facere nolisset f, in ipsum excommunicationis sententiam protulerunt, possessionem juris parochialis adjudicantes Archiepiscopo memorato: & eum restituentes in integrum, districtius vetuerunt, ne quis possessionem Cirenensis ecclesie restitutam præsumeret perturbare. Cum igitur g lis coram eisdem iudicibus non esset contestata, & manifeste pateret, literas ipsas per veri suppressionem obtentas, (cum manifestum esset duos predictorum iudicum, Achonien. videlicet & Beriten. Episcopos, eidem Archiepiscopo tanquam suffraganeos suo Metropolitanò subesse) ac ex his plebanum legitime appellasse constaret, in quem (etiam si minus legitime appellasset) licet iudices ipsi propter contumaciam

a Vid. auth. qui fecerit. C. quom. & quon. ju. & ibi gl. b Cassanien. c C. 1. eod. tit. in 2. comp. d Vid. l. 1. ff. si quis ius di. non ob. & l. 2. ff. si quis in ius vo. non se. e al. malitia permissa. f Vid. l. 2. ff. si quis a Principe. ff. ne quid in loco pub. g ordo est: Nos cassavimus prædictas sententias, cum tu non esset contestata, & pateret, & c. & cessaret, & c.

EXCOM-